

Od kédna do kédna

Na ruozoszkom fronti szo nemci pri Volchovi, 150 kilometrov vzhodno od Petrográda, vncisili velki serog ruszov, ki szo sli na pomoucs onim, steri szo v Petrográdi notri zagrajeni.

Okouli Szebasztopola escse tecsé mocna bitka na Szatun brejgi, steroza szo nemci zse notrivzéli. Tüdi po vilicaj szebasztopola zse tecséjo bitke. V tej bitkaj szo zgrabili 16.000 ruszov, v rouke doubili 221 stükov, vncisili 2579 máli fesztungov i szo gori poubrali 114.000 min ali akne. Pri gornjem táli Doneca szo pa razbil 14 zseleznic, stero szo z municiov i zsviezsmo bilé naklajene.

V Afriki csi duze véksa neszreca doszegúje anglezse, gde poszpoulo morejo goridati váras za várasom. V pondeljek szo bili prisiljeni vöszprázniti váras Marsa-Matruh, gde szo zgrabili 5.000 angleski szoldákov, ki szo z véksaga tála piszani lüdjé z júzsne Afrike i Nouvoaga Zelanda. V boji je vnciseni 36 angleski tankov i doszta vszefelé municie. Tú je popunoma razscrknola cejla 8. angleska armia. Toj raztepenoj armiji zdaj ide na pomoucs 9. armia iz Palestine i Szirie, vendar pa vsze prekesno pride, ar taljáni i nemci z náglimi sztopájami idejo skzouz Egyiptom protí Alekszandriji, Szuazi i Káiroi, ka je nyúv právi cio. Zse 400 km szo za egyiptovszkov graničov.

Gibraltár szo taljanski bombniki mocno napadnoli brezi toga, da bi nyim steroza dojsztreliili.

V Karib mourji pri Mexiki szo nemske podmornice pa potoupile 16 nepriátelszki hajouov, ki szo vszévkuéper 107.000 ton meli. Pri Kercsi szo pa razgnali 18 ruszuszki hajouov, steri szo scseli iti na pomoucs Szebasztopoli.

Japáni szo na Kitájszkom notrizagrádili 20.000 kitájszki szoldákov.

Szlabo sztoji amerikanszka államszka gasza, ar preracsun 1942-ga leta zse má 20 million dollárov deficita, stera suma je nej pokrita.

Churchil, ki je zdaj prisao domou z Amerike, nika nesce gúcsati od bojne, stera zdaj tak szlabo ide anglezsam v Egyiptomi. V orszacszkoi hizsi je szamo onzano, ka je gori mejno generalisa Ritchia i je zdaj voditelszto 8. armie generál Auchinleck vzeo prejk.

V Káiroi sze puntajo prouti anglezsam, ar szo scseli grcske trszce za angleske szoldáke pozvati. Policia i túzoltí szo komaj napravili réd. Trinájszt lüdi je tesko i doszta lezsej plazejrani.

V Moszkvi ocelni stel hizse szovjetov doj trgajo, ar ocel i zselezje za tanke i stúke núcajo.

Eladó jó karbanlevő járgányos cseplőgép. - Fartely Károly. Bokrács 6, p. Battyánd.

ELADÓ lából épült ház, lebontásra. Érdeklődni lehet Zsibrik Istvánnál, Rónafő.

Pálcsics Ferenc nagykanizsai fonalfestőgyár **Nagykanizsa**
Anyaggyűjtő: Muraszombat, Rákóczi ut. **Simon Emilné**
Vállalja mindennemű léri és nőruhák festését és tisztítását, valamint fonál és vegárak festését és kikészítését. Gyár: Nagykanizsa, Magyar u. 86. Tel. 3-44

Vszaksi dén merjè i gorisztáne

Tamás Ferenc 60 lejt sztar székely

Doktorje i kolozsvárszki. Kliniká vizitejrivajo tou csüdo

Edna rejta csüda sze je pripetila v dalésnyem Erdélyi v Kadicsfalvi, ar ra vész je tam nindri kre Kükülő vodine, kama zdaj dén za dnévom cejli serog doktorov hodi, ar eden 60 lejt vszaks cslovik, po iméni Tamás Ferenc vszaksi dén zavdcsara ob 8-ój vöri merjè i sze vgojndno ob 8-ój prebüdi i gorisztáne od mrtvi.

Májusa mejszeca sze je zgoudilo ednok po vecsérji, ka sze je ete szári ali zsilavi székely zmejsz med pogucsavanyom z zsenouv szamo ednok dojbrno z sztolca i vküperszpadno. Ta presztrásna zsenaga je komaj na posztole szprávilá i jouscsis pozvála szouszide, natou pa hitro bejszala po doktora. Tüdi doktor je vesaszí prisao ali na zsaloszt je tou konstati-rao, ka je Tamás Ferenc, te zsilavi i mocsen székely — dúso pusztó i je mrtv. Neszkeszaca zsaloszt je obisla cejlo hizse. Toga mrtveca preoblescejo i nyemi szvejese vuzsgejo.

Te székely sze z mrtvi prebüdi

Na drügi dén sze je ta dovica goriszprávilá, ka bi sla mrtlenoszt notrizglászt pri oblászti i faróli.

Drügo nej, ka sze mrtvece gene, gorisztáne, ocsi zmece, ctégne, malo zastánua i tak, csi szo nika ne bi zgoudilo, vodou proszí za piti.

Gda sze vodé napjé, zacüdeno gléda okouli szébe i gda nyémi zacsájo pripovevávati, sze naráji zacne s:mejáti. Gda je tüdi doktor zvedo za tou, ka sze je mrtvece prebüdo, sze je on tüdi sztrasno zadrezno.

Ta prva szmrt i prvo gorisztajnè je vredi bitou. Vecsér pá k vecsérji széde ta mála székelyszka familia, veszelo sze pogovarajo i zsmajajo sz tím bozsim dárom. Drügo nej, ka naednok pa z sztolca szpadne te Ferenc okouli 8 vöre. Idejo po doktora, steri ga pa zdaj natenci zviziteriva kak szrecé, tak zsilé ali na zsaloszt je pa szamo szmrt mogao konstaterati, ar szo nej bile zsilé i nej szrecé. Pocsakali szo gojndno i zsaloszt sze je pa na radoszt obrnola, ar je Tamás Ferenc pá z mrtvi gorisztáno i od tisztoaga ma vszaksi dén merjè i pa gorisztáne.

Ka právi doktorszka znánoszt?

Tamás Ferenc sze je zdaj zse szmrti privado i tüdi gorisztáneni ali lidsztvo vidi sztoaga velko csüdo, doktoram sze pa nezrao vidi i ga zse pri posztole eskájo, gda merje, szlúsálke pa túrt nyemi na szrecé drzajjo, ka gda hejnya. Vö szo zgrúntali, ka ta periodicsna szmrt zhája z edne talinge pri centralni mozgaj Zadnyo rejes de pa mejla klinika v Kolozsvári, stera toga vecskrátnoga mrtveca natenci vizitejrija i opazuje.

Kerékpárok, alkatrészek, gummiáru nagy választékban

Cseplő és gőzgep felszerelés
Golyós csapágák / Sport cikkek / Gyermekkoszák
Hoffher Schrantz mezőgazdasági gépek

Stiván Ernő, Muraszombat Telef. 30

Velki kmécski program nasega kormányja

V orszacszkoi hizsi zdaj szkonesavlejo od miliardnoga kmécskoga programa, ka kak de sze pametno gonúcao. Pouleg toua plana sze v deszeli lejtaj 16.000 szejanszki masinov i 4.000 cilindrov raztála med kmeteza polojno cejno. Slo szo pa tüdi toga ne bi mogao kupiti, tiszta pa 2000 szejanszki masinov ksenki raztálajo i nyim goriposztaivo 500 állomasov za pucanye i pácanye zrnva. Doszegamaj je v orszáji 1.670.000 krav. Po novom pláni sze ta kolicsina morena 2 pa pou miliona zdignoti. Tüdi racsun birk sze more na 5 million zdignoti. Szadovenoga drevja je zdaj 50 millionov. Tüdi toga sze more escse ednok telko znszaditi i te deszádja raszlo 75.000 vagonov, od stero kolicsina sze v zvnusztvo lejko odá 15.000 vagonov. V orszáji je 38.000 rojárov, ki dobjó na leto 30.000 q medúj. Potrebno je escse spouvatí sztojuzero mládi rojov. Tüdi 60.000 malin sze more znszaditi, ka sze escse 120.000 kg szvila lejko szpou-

va z gouszancami, ar sze zdaj szamo 500.000 kg pripouva. V programmi szo tüdi magazini za zrnve, krumpire i sztojuzero szilosov za mále kmete, steri sze z államszkov podporov dajo posztaivti gon. Kmécska akademija sze zrnva na 8. szemestrov i de ednakovredjna univerzai. V vszakszem jarasi more bité edna zimszka kmécska soula. Na vnciselszki solaj do sze kmetszszto bole mogli vesiti. Poprejk sze doszta da na kmécsko vesenyé.

BENKÓ JÓZSEF
HUSÁRU és KONZERVGYÁR
MURASZOMBAT
TELEFON: 8 és 80
Sürgöny: Benkó Muraszombat / Postatakarékpénztári cseksz. 74009

Nouvi miniszter za preszkrbo národa

Na porácsanye Kállay Miklós miniszterelnöka je nas Kormányzó Lossonczy Istvána imenúvao vö za minisztra za preszkrbo národa, ki je na tou szvojo szlúszo priszego zse tüdi dojdjao.

Hasznavehetetlen és törött GRAMOFONLEMEZEKET, használt KERÉKPÁRGUMIT legmagasabb árban veszünk.
NEMECZ JÁNOS
rádiószaküzlet
MURASZOMBAT.

Szlednya mogoucsnoszt, ka sze escse Hadikölcsön-kötvény lejko notrizglászi

Z Budapesta glászijo: Ar szo escse nisterni, ki szo szvoje hadikölcsön-kötvénye v tisztom terminusi nej mög notrizglásziti, nyim je zdaj dána szlednya prilika, ka tou escse zdaj lejko vesinjio. Kötvénye ali szkazlingo, ka gde sze nahájajo, je z opraviszoli vzroka zamúdjenyá vred odposzlati na Pénzüntézeti Központ hadikölcsön osztályá Budapest, V., Nádor utca 25-27. náikesznej do 1942. augusztusa 31-ga. V taksoformo notriposzlané prosnye szam finansni miniszter rejsi.

Nabéranye krpliv

Miniszterszto za preszkrbo národa je zrendelovalo, ka kak sze naj krplivne trolblike nabérajo i szúsjio. Poszusene trolblike i liszte de v vszákum vármegyévi prejkemao eden zavúpnik. Za prekivo do sze gorinúcale szamo trolblike zsgécsi, pa nej mrtvi krpliv, steri trolblike od 60 cm more visisa biti. Od 60 cm nisise krplive sze niti trolblike, niti liszti nemrejo nucati. Gda sze krpliva pri zémlí dojzrejzse, sze liszje more zsnýé dojzszgati. Ka liszje naj ne zgbí zele-ne farbe, sze more na szúhom i zrásenom preszton pod sztrehov szúsziti, szamo naj je nej nakuzszi nametano. Trolblike pa kak len ali konouple sze morejo na szunci szúsziti, szledi pa v sznopiesaj i balaj. Pouleg zrendelovanyia sze krplivine trolblike za krmo ne szmejo goriponúcati.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE
Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 7 P.
HIRDETÉSI ÁRAK:
1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő:
HARTNER NÁNDOR
Szerkesztői:
ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Telefonszám 71. Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVI. évfolyam. / 28. szám. ÁRA 16 fillér. **Julius 10. — Péntek.**

És mégis élnek vendek . . .

Írta: ifj. SZÁSZ ERNŐ

Az „Élet” című szépirodalmi és tudományos hetilap hasábjain július 5-én muravidéki magyar és vend körökben rendkívül nagy feltűnést és felháborodást keltő cikk jelent meg. Az írásmű szerzője, Novák Vilmos, a Muravidék rendszertelen „ismertetése” során a vend népet a szlovénnel azonosítja, a vend elnevezést az utóbbi időben begyökeresedett téves szóhasználatnak minősíti, a vend műveltség magyar talajba való gyökerezését, a vend és magyar lélek mélyeséges kapcsolatát pedig teljesen elhallgatja.

A cikk tudományos mezt ölt magára. Rendszertelensége, önmagával való gyakori ellentétbe kerülése és a sorok köze bújtatott mondanivaló azonban elárulja, hogy nem egyéb, mint a Muravidéken 22 éven át folytatott szlovén propaganda szerencsétlen és súlyos folytatása. A tudomány szempontjából Novák Vilmos cikke nem haladja meg egy diák önképzőköri dobozának jelentőségét. Beállított-sága azonban arra késztet bennünket, hogy mégis foglalkozzunk vele és egyszer és mindenkorra elejét vegyük a világszakkal a cikkből áradó szellemi konolyhintés további folytatásának.

„Az ismeretlen Muravidék” című írásmű elején a Muravidék földrajzi fekvését vizsgálja a szerző. Majd így ír: „A jugoszláv agrárreformja a földnek több mint negyed részét tizenegy nagybirtokosnak a tulajdonába volt. A tulajno többesben kisbirtokos lakosság különösen a hegyes vidéken, ahol sok az erdő és termékeny az agyagos talaj, nem tudta lenni a földből. Ezért ezerszámra jartak szociálmunkára Franciaországba és Németországba.

Egy szóval sem említi az írásmű, hogy egészen a trianoni békeig, évszázadokon át Magyarország belsejében jartak szociálmunkára a vendek (Lásd: Cholnoky: Magyarország földrajza) és ma sem szorulnak arra rá, hogy külföldre menjenek téli kenyérüket megkeresni, mert az idén is több mint 5.000 vend munkást foglalkoztatnak Dunántúl magyar gazdaságai! Németországba és Franciaországba csak a jugoszláv megszállás alatt kellett kimenükük a vendeknek munkát keresni, a trianoni béke előtt és most a felszabadulás után magyar földön dolgoznak, ahonnan népi jellegüket újabb magyar színekkel gazdagítva térnek vissza.

Cikke során később a következőket hirdeti Novák Vilmos:

„A Muravidéken lakó nép a régi pannoni szlovének maradvéka és saját nyelven csak Szloven, Szlovenec-nek nevezi magát. Mig a magyar tudomány (Bellous, Asboth, Melich, Pavel, Gunda) „hazai szlovéneknek” szokta őket nevezni, addig a közhasználat begyökeresedett téves szószármaztatás alapján az utóbbi időben „vendek” névvel illeti őket.”

E szerint tehát a Muravidéken „téves szóhasználat”, vendeknek nevezett szlovének laknak, akik így — gondolom — nem tartozhatnak lelki-leg és vérségileg másokhoz, mint a

volt Jugoszláviában élő szlovénekhez. — akiknek uralma „boldogította” is őket 22 esztendeig . . .

A vendek származásáról megfelelő antropológiai kutatások híján ma még tényleg lehet vitatkozni, a magyarokéval összehasonlítva pedig ez adja meg — azonban már ma sem lehet letagadni.

Erről elfelejtett írni Novák Vilmos, így hát nekünk kell rá helyet szentelnünk.

Kétségtelen, hogy vend nevű népeket már a római és görög írók is említettek, mint például Plinius, Ptolemeusz, Caesar, Tacitus. Az okori történetek szerint ezek a Veneti, Venedi nevű népek a Krisztus születését megelőző évszázadokban az Alpok környezete területeken éltek. Julius Caesar már hadat is viselt ellenük, holott a szlávok népvándorlásának hullámai csak a Krisztus utáni VII.—VIII. században érintik ezt a területet. Az is kétségtelen, hogy a vendeket sohasem nevezték szlovének, hiszen Korabinszky 1805-ben megjelent térképgyűjteményében (Atlasz Regni Hungariae Portalis) is csak Wendent említ és Csaplovits már 1829-ben hangsúlyozza a vend nyelv önállóságát. (Croaten und venden.)

A felforgató magyarok megjelenésekor a vendek átvették a magyar műveltséget és fokozatosan alkalmazkodtak a magyar életmódhoz. Annnyira összeloráltak a magyarsággal, hogy különálló népi jellegük, sőt még népviseletük sincs. Keresztelési, esküvői, temetési stb. népszokásaikat a Kerka-Zala-Válicka közt élő őrségi magyar néptől vették át. A közkezdvelt tulipánárisztés lenyőágy, törökös ráolvadások és megidézések szintén magyar elemek. Hamar megtanulnak magyarul, amit az bizonyít legbeszédesebben, hogy magyar prédikátorok közvetítik számukra a reformációt. (Lásd: Protestáns Egyháztörténeti Adattár.)

A magyar és vend nép összeforrását bizonyítja, hogy a magyar szabadságharc idején Berke János vezetésével a magyarság mellett harcoltak (ellentétben a délszláv népekkel), sőt a kiegyezés utáni korszakban Kossuth párti képviselőt küldenek a parlamentbe. De történelmünk korábbi idejében is mindig híven kitartottak mellettünk: őrt állók voltak Szent László horvátországi utjánál, védői Jurisits alatt Közég várának, hósi halottak az alsólendvai végvárbán a százados török uralom alatt.

A világháború után adták mégis legragyogóbb bizonyítékát magyar lelküknek: hősiessen ellentállottak a megszálló szláv csapatoknak és lekésedésük eredményezte a büszke emlékeztető muraszombati csatát. (1919. jan. 3.)

Szellemi életük is magyar gyökérből táplálkozik. Irodalmi emlékeik (pl.: Temlin 1715-ös katekizmusa, Küzmic

stván újszövetsége, Küzmic Miklós imakönyvei) nagyrészt egyházi jellegű fordítások, vagy magyar költői termékek átültetése. (Pl. Kardos János Toldi fordítása.) A magyar népdal és népmese vend nyelvű változataiból is bőséges gyűjteményre akadt anyag. (Kühar István plébános gyűjtése.)

A vend nyelvre vonatkozóan megállapíthatjuk, hogy az legközelebb áll a szlovén nyelvhez, de jelentősen eltér tőle nagy hanggazdagságával és bőséges magyar jövevényszóival.

A szlovén elnevezésre vonatkozóan pedig csak ennyit: igaz, hogy a vendek elszlávosodott nyelvükön magukat „vendzski” mellett „szlovenszki”-nek is szokták jelölni, az igazi szlovéneket azonban „szlavi” néven ismerték mindig. Tehát még az elnevezésben sem azonosították magukat velük! Ma sem hallja sohasem az ember a vendektől, hogy a „szlovének uralma idején”, hanem a megszűllás 22 esztendejét minden vend a „szlávok alatt” kifejezéssel jelöli.

Novák Vilmos a vend nép létezésének fölösleges elintézése után íjzstelen zagyva mondatot ír le a történelmi emlékekről. Így a hangzik a mondat:

„A Muravidék történelméből két emlék maradt ránk: 23.000 evangélikus lélek a reformáció korszakából és néhány igen értékes görög műemlék.”

Felsorolja ezután a bántornyai, mártonhelyi, nagytöltaki, muraszombati és csendlaki templomok művészettörténelmi nevezetességeit. Elismeri, hogy a hosszú évszázadokkal ezelőtt épített templomokban magyar történelmi motívumok adják a falfestmények anyagát, majd a „nagy szlovén építész”: Plecsnik tervei szerint felemelt bogyonai templomot említi meg.

Írásművének műtörténeti részét képekké illusztrálja a szerző. A képeket biztosan maga küldhette be a folyóirat szerkesztőségébe, mert csak így történhetett meg, hogy Felsőlendva látképén a „Gornja Lendava”, Belatinec megjelölésnél a „Belinci”, Bogyonánál a „Bogojina”, és Nagytöltakénál a „Selo” szavak olvassuk.

Ezt a négy községet évszázadokon át Felsőlendvának, Belatincnak, Bogyonának és Nagytöltaknak hívták. Ma is ezen a néven ismerik őket. Így hát jó lenne, ha a cikkíró is megelégednék magyar nevükkel, még ha talán a 22 éves szlovén uralom idején adott nevek feledésbe merülése fáj is neki . . .

Sok mindent jelenthet Novák Vilmos egyik következő mondata:

„A hazai szlovén nép egészen a legújabb időkig igazán az ember legtermészetesebb életformáját élte: énekelt, mesélt és játszott ősi szokásai szerint mint a gyermek: Isten és a természet gyermeke.”

Vajon mit akar mondani azzal a megbírált írásmű elkövetője, hogy a hazai „szlovén” nép a legújabb időkig élte csak „az ember legtermészetesebb életformáját”? Talán csak nem

merészeli azt állítani, hogy a legújabb idő beköszönte, a felszabadulás után nem élheti a vend nép „legtermészetesebb életformáját”, vagyis elnyomás alatt áll?!?

Ez a befejezetlenül papírra vetett gondolata a cikkíró úrnak igen veszélyes és könnyen válhatik árulójává a cikkíró és a vele együttérzők legbensőbb szándékának . . . Konolyhintésnek, a magyar és vend egyetértés aláaknázásának is gondolható az ember . . .

A magyar kapcsolatok gondos kerülésével ezután a vendek irodalmi emlékeiről emlékezik meg a cikk. Többek között ezeket írja:

„Mig az evangélikusok a múlt század végén abbahagyták irodalmi működésüket, addig a katolikusoknál Ivanóczy Ferenc dr. kanonok befolyása alatt a fiatal papság új, lendületes és termékeny munkálkodást kezdett, amelynek eredménye egy napról, egy hitbuzgalmi havilap és egy hetilap kiadása volt. Ezek csak 1941-ben szüntették be megjelenésüket. A nép kultúrájának és gyakorlati vallásosságának emelésére nagyon jóteknő hatással volna e lapok ujramegjelenése.”

A muravidéki katolikus papság hitbuzgalmi munkája előtt tisztellett áll az egész magyar társadalom. Az említett három irodalmi termék azonban nem az egységes muravidéki katolikus papság hitbuzgalmi megnyilatkozása volt, hanem néhány szlovén érzelmű katolikus pap és a ma magyar kenyeret elfogadó Novák Vilmosok gatlás nélküli propaganda munkáját szolgálta a vendégek elszlávosítására és a vendeket a magyarokkal összefűző kapcsok elszakítására.

Nem írja meg a cikkíró, hogy azt a hetilapot, amelyet visszaszár, a Novinet, miért éppen 1941-ben, vagyis a felszabaduláskor kellett beszüntetni? Nem írja meg, hogy a Novinenek azért kellett megszűnnie és szellemi atyjának azért kellett eltűnnie arról a vidékről, mert amikor a szlovén szuronok már nem őrizték, a felszabadult magyar és vend szenvedélyek elsöpörték volna mind az újságot, mind szellemi vezéret, ha folytatni merészelték a magyarság megalázását és a magyar érdekek megtiprását!

Novák Vilmos cikkének utolsó bekezdésében már félreérthetetlen szellemi konolyhintést látunk. Ezt írja ugyanis:

„Az utolsó két évtizedben nagyszámú értelmiségit réteg nőtt ki a népből, amelyek fiait közül addig csak néhány pap és tanító került ki.”

Csak nem azt akarja mondani ez a könnyen megcáfolható, hazug mondat a sorok között, hogy a vendégek csak éppen az utolsó két évtizedben, pontosan a jugoszláv uralom idején volt módja arra, hogy értelmiségi pályákra keressen elhelyezkedést! Csak nem akarja letagadni Novák Vilmos, hogy a vend származásu emberek Magyarországon szabadon érvényesülhettek, sőt sokkal

HIREK

Érteltük igen tisztelt előfizetőinket, hogy július 11-én és 13-án, szombaton és hétfőn a kiadóhivatal hivatalos órái szünetelnek. Kinevezések a muraszombati járásbírósnál. Az igazságügyi miniszter dr. Albert András járásbírósi aljegyzőt jegyzőnek a szombathelyi törvényszékhez, Géder József muraszombati telekkönyvezetőt a IX. fizetési osztályba, Goricski Istvánt muraszombati járásbírósi segédhivatali gyakornokká és Horváth Alajost járásbírósi II. osztályú altiszté nevezte ki.

NYARALJON

Balatonnál Siófok-Balatonújhegyen, Heinrich utca 32. Adám penzójában, Kütőné magyar konyha, Arnyas parkban. Folyóvízes azobák. Teljes ellátás napi 10 P. 40 l-től 12.-ig. Vasmegeiek találkozója.

Felvétel a muraszombati evangélikus Diákotthonba. Mindazok a szülők, akik gyermekeiket az 1942-43 tanévre a diákotthonba akarják adni, felvételi kérvényeiket a tanulmányi eredmény és a magaviselet megjelölésével a Diák otthon Bizottságának címezve, Kovács István urhoz (Muraszombat) augusztus 15-ig küldjék be. A Bizottság a szülőket augusztus 25-ig értesíti a felvételtől. A később érkezett kérvények csak abban az esetben fogadják figyelembe vétetni, ha van még férőhely.

A muraszombati községi pénztár csak csütörtökön fizet ki utalványokat. A nagyközség előjárósága értesíti a községet, hogy utalványokat csak csütörtökön délelőtt 9-12 óráig fizet ki, más napokon kiutalványok nincsenek.

Leventeművelés lesz vasárnap délután 3 órai kezdettel Csacsinovits Imre batyánfalvai vendéglőjében. Baranya cigányzenekara muzsikál.

Gépjárműszemle július 28-án és 29-én. Muraszombatban július 28-án és 29-én tartja meg a szombathelyi rendőrkapitány a gépjárművek szemléjét. A Szapáry kastély udvarán tartott szemlére a járás összes forgalomban lévő és itt telephellyel rendelkező gépjárműveit kötelesek tulajdonosaik elvinni.

Butorok vásárolnak az iparostanonciskola részére. A muraszombati iparostanonciskola 2.500 pengő államsegélyt kapott berendezésének teljesebbé tételére. Az összeget butorok vásárlására fordítják.

Muraszombatban nyaral dr. Ballya László postatakarékpénztári főtanácsos családjával együtt Kolossa József igazgató tanítóknál.

Kisegítő szolgai alkalmazást kapott a tankerületi kir. Főigazgatótól a muraszombati I. fokú közoktatásügyi kirendeltségnél Kúzmics Lipót muraszombati lakos.

Agysújtotta a villám Porédos István bodóhegyi kőművest

Megrendítő tragédia játszódott le kedden estelel Bodóhegyen. Viharfelhők rohantak a falu felé. Porédos István közisületben álló 37 éves kőművesmester házában tonácárról szemlélt a készülő zivatart, és egyik lecsapó villám a tornácban álló embert érte. Porédos azonnal meghalt, egész jobb oldala szénáé égett. Porédos Istvánban Porédos Jenő bodóhegyi igazgató-tanító nagybátyját vesztette el. A tragikus körülmények között elhunyt iparost feleségén és kisgyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

5.000 kg befőzési cukrot biztosítottak a járás gyümölcsstermelői számára

Megalakítják a Gyümölcsstermelők Egyesületét a járásban

A gyümölcsstermelés egyik fő jövedelmi forrása a járás közönségének, pár helyen van is gyümölcsaszaló, azonban a járás területén szétszórva és minden rendszer nélkül vannak gyümölcsfa ápoló és védekező szerszámok, amelyeket éppen a központi irányítás hiánya miatt a lakosság nem használ és ezzel tetemes bevételi összegről esik el.

A Gyümölcsstermelők Országos Egyesületének Vasvármegyei taggyeületével karöltve a járás területén a főszolgabíró felállítja a GyOE muraszombati fiókegyesületét, illetve közeli egyesületét.

Hogy milyen fontos ennek az egyesületnek a felállítása, az kitűnik a legutóbbi kormányrendeletből amely szerint azok, akiknek 300 négyzetöglnél kisebb területen gyümölcsfáikkal beültetett kertjük van, csak ab-

ban az esetben kaphatnak befőzési cukrot, ha a GyOE-nak vagy valamelyik taggyeületének, tagjai. Tekintve, hogy járásom területén ez az egyesület még megalakítva nincs, így a kisebb kert tulajdonosok a rendelkezésükben nem is kaphatnának befőzési cukrot.

A GyOE Vasvármegyei taggyeületét kivette az illetékes hatóságnál, hogy a muraszombati járás gyümölcsstermelői befőzési cukrot kaphassanak, ha az egyesületbe tagként belépnek. Egy egyesületi tag 10 kg befőzési cukrot kaphat, a járás területére 5.000 kg cukrot biztosított az egyesület.

A tagsági díj igen mérsékelt, egy évre 200 drb. gyümölcsláig 2 P., 500 drb. gyümölcsláig 3 P., 1000 drb. gyümölcsláig 5 P., és 1000 drb. gyümölcsláig felül évi 10.- P. Tag csak az lehet, akinek gyümölcslája van.

Gaugel Károly

Fabrika ruma i likőra, lásztna zsganvarián, právi malinovec i drugi szafii.

SZOMBATHELY - FAUDI FERENC-ut. 30

Támadásra indultak csapataink a keleti fronton!

Nagy magyar sikerek már az első napon

Budapestről jelentik: 9. számú magyar hadijelentés:

Június 28-án a német egységekkel megérintett magyar hadsereg megkezdte támadó hadműveleteit. A teli hónapok alatt megszakilag erősen kiépített és makacsul védelmezett ellenséges állások áttörése már a támadás első napján sikerült. A nyitott részen át előretört csapatok július 3-án felvették az érintkezést a délről előretört német kötelekkel. A hadműveletekben különös sikertel müködtek közre a felderítő repulok. Egyenként több ízben harcba keveredtek az ellenséges vadászkötelekkel és a légi harcok során összesen hat ellenséges vadászgépet lőttek le. Egy felderítő gépünk nem tért vissza.

A honvédezerkar főnökének hadijelentéséhez magyar katonai körökből a következő kiemelt részletek közlik: A keleti hadszínterén megindult támadó hadműveletben az ott harcoló magyar seregtestek is kedvezően közreműködtek az első naptól kezdve. Csapataink ütöképességének kiváló szemlére, valamint támadásuk lendületére jellemző, hogy az ősz óta erősen kiépített ellenséges védőövezet áttörése néhány óra alatt megtörtént.

A honvéd seregtestek előtt húzódó védővonali áttörése után újabb bekerítő hadmozdulat körvonalai bontakoztak ki. Így a magyar erők mintegy 80 kilométernyi előretörésével sikerült a megtámadott ellenséges hadseregtestek egyes részeit körülzárni.

A kiválóan harcoló honvédkötelek sikereinek értékét még fokozza az a körülmény, hogy támadásaikat a gyakori nyári záporoktól felazott és így alig járható földutakon érték el. Megállapítható, hogy az ellenség ősz óta mindent megtett arcvonalának meg erősítésére.

A fővédelmi vonal mögött a terep egyes részeit kiépítették a leghathatósabb védelemre. Nagyszabású harcokosi-árokokkal egykezettek tartaroztatni a szövetséges erők előretörését. Mindezek a korszerű tábori erődítésekkel kiépített hátsó támaszpontok is gyors egymásutánban kerültek csapataink birtokába.

Nagy elismeréssel emlékeznek magyar katonai körökben a honvéd légiere kiváló közreműködéséről.

Repulónk a gyolagság áttörését példás hátsorsággal támogatták, majd pedig üldözése közben szakadatlan bombabázisul vetették magukat a visszavonuló ellenséges oszlopokba és utóvédre s így jelentős veszteségek voltak az eddigi sikereik elérésében.

Hála a magyar csapatok magas színvonalu kiképzettségének, veszteségeink meglepően alacsonyak. Ez a korszerű, tolelyes kiképzés már az első órákban megnyilatkozott.

Jellemző példája ennek, hogy légi tevékenységünk során, amikor egy felderítő gépünket egyszerre öt szövetséges vadászgépet lőttek le feladatuk teljesítése közben.

PORCELAN UVEG KERAMIKA ILLATSZEREK MELLETK nagy választékban es olcsón

Zrim József Muraszombat, Horthy Miklós ut 6.

SZÍNHÁZ

Cser József társulata az elmúlt héten igen meleg siker mellett folytatta vendégjátékát. Ugyiszólván nap-nap után telt ház előtt játszottak a színészek, a változatos és jó műsor törzsközönséget hódított.

Magyarázata ennek, hogy a kezdetleges eszközökkel felszerelt színpad ellenére is vidéki viszonylatban magas színvonalon mozgó előadásokat nyújt a társulat és nem cáfolt rá arra a jó véleményre, amit az első előadás után róla alkottunk. A színészek egyénenként is jól megállják helyüket, néhányuk tehetségének alakításfelmékezetes marad. Kiforrott tehetségű, jó színészek B. Tóth Mária, Bihari László, K. Kotsis Borbála, Cser József, Komora Sándor és Szilay László mindig megállják a helyüket. Bessző Lujza tehetségének alakításával mind prózában, mind operettben sok sikert aratott. Kósa Rózi bájos modora megdöbbentő a közönséget. Nagy kedvelő játszik és magával ragadja a közönséget Eöry P. Lajos, különösen temperamentumos táncái kellettek feltűnést.

A műsor is meglel mindenben az igényeknek. Talán egy darab előadást mellőzhette volna Cser József. Ez pedig Erdélyi huszár ál-romantikával telített operettje: Zsindelyzik a kaszárnya tetjét. Ez a darab már régen megérett a papírkosár számára. (—)

Géptulajdonosok! figyelem! Kenőolajok és zsírok kaphatók Nemezz János Muraszombat Masinszki oil i tovol mászt.

Rendele a takarmánygabona igénybevétele éröl

A hivatalos lap szerdai számában a közzétáti miniszter rendelete jelenik meg a takarmánygabona igénybevételeiről. A rendelet értelmében a termelő teljes áptermésére 22 százalékat, teljes zabtermésének 30 százalékát kötelesek beszoigáltatni a Hombárhoz.

A termelő ezen felül köteles a zabot az anató- és cséplőszét is beszoigáltatni. A beszoigáltatási kötelezettség alól az illetékes közzétáti felügyelőség egészen vagy részben felmentést adhat az áptabeszoigáltatás alól annak a termelőnek, aki kötelezettséget vállalt legalább tíz darab és egyenként legalább 115 kilogramm súlyú hízott sertés beszoigáltatására. A tíz darab sertés beszoigáltatására több termelő közösen is vállalkozhatik.

TÜZOLTÓEGYELEK figyelmébe!

Mindenféle tűzoltó ruhazati cikk, gumibok, jelvények, vállszalag stb. beszerzhető.

SIFTÁR KÁROLY cégnél Muraszombatban.

GASZILSZKIM DRÜSTVAM na znánye!

Za gaszilszki grant vszelele potrebjsine gumbe, znaki, nararnne polele itv. sze dobijo pri

SIFTÁR KÁROLYI baotosi v Szoboti.

Nasim napreplacnikom v njihovi nevolno-zadejavaj radevoue szluzsimo z tanacsadavanyom. Pitanye trbeji napiszati na karto i poszlati na postovno Muraszombat és Vidéke.

Od kédna do kédna

Kak szmo zse naznanili, je Szebasztopol szpadno i tisztí tao ruszszke szoldacsije populnoma razszkrnlo. Tú szo nemci zgrabili 97.000 ruszov, 467 stúkov, 26 tankov, 824 masinszki púks, 578 stúkov za izszterlanye min. '86 proutitankovszki stúkov i 69 proutieuroplánszki stúkov. Tesko i lejko oroszje pesadie sze je esce nej moglo populnoma v racsun vzeli. V mrtevcaj szo ruszi zgúbili okouli 10.000 lúdi. Nemci i združszna szoldacsija je mogla vszevkúper 3597 máli fészlungov i bunkerov notri vzeli. Nasa zgúba je, kak právi nemci szko naznanilo, 872 olicejrov, 23.239 podolicejrov i szoldákov, med sterimi je mrvti 190 olicejrov i 417 podolicejrov i szoldákov. Za 11 olicejrov i 1380 podolicejrov i szoldákov sze ne vszsi drugi szo pa plazeráni. Doj szo nyim szárejlili 141 europlánov, na vzeli szo pa vniesili 14 hajouov, med sterimi szo stije ruszski Nemski europlánov je 31 doj sztreljeni. Dale je na mourji nemski i taljanszka pomonica potopoula bolshevikim 3 na mornice, 2 deszét jezero tonszki vlagozosa, i trij 5 jezero tonszki hajouov, steri szo naklacseni bil sz komunistami.

Szapszno je, ka sze je doszta zgúbili ruszov szamou glászilo, ka doj szo bojnali prouti komunistam sztrejen gyarna sze sze komaj szvi trsiti. Med temi je doszta, tatárov, sztepnov, eszkeszov i muzinov ali zmagláncov.

Pri Don vodini teusz lojna z velike szerezov naprej. Je rávno okouli te vodine velki sereg ruszov notri zmagláncov. Vszegeveje je tou szamo szmo tou velike bojnische operacie szaszov-Kurszsk-Don, na sterouj linije ruszszki front v duzsini 300 km predrejtí i túdi prek Don vode szaszov zmagláncov véras Voronezs. Té vszsi je eden velki fabricski center.

Prouti teo nemcke szoldacsije je pri Don vodini, prouti szvevri od Ozei vabaszov zmagláncov eden moeson ruszszke napred. Racsun zgrablenov i ruszszke skéri sze vszaki esasz potopoula.

Nouva bojnszka skér, sziszta távri i nájmóderneisi tanki i húska szoldacsija je táksi szunek dála ruszszki ka od Rzszeva daj i gor vszsi teozna. Szpadno je túdi Kupiánszki. V 19 dnévaj szo ruszi tú zgúbili 465 europlánov.

Anglezsi szo vópecáli krv narodov — je právo miniszterelnök húska Rasid Ali el Gailáni, miniszterelnök íráska sze je sz pisznom obrno na egíptomoev, v sterom je goripozavni, ka zdaj naj vóponucájo priliko trsiti naj anglezse dojsztepéjo z sínyekta, ár oni protu vszaksemi orszáji kak prátele sztopujjo gorí, szledi pa esce krv pócéajjo znyega. Z masztnimi recsámi i z nyúvov demokracijov omájimo národe nameszto toza, ka bi nyim szloboscsino dáli.

V angleskom parlamentu szo nezavúpanye vópedáli prouti Churchilli. Kak od voge, tak od afrikanszke bojne novine v Rusziji nika ne szmejo piszati.

Japáni szo globoko odisli notri v Honan drzszelo.

Nemci szo v szevelnom lededom mourji napadnoli eden cejlí ameríkanszki hajouvszki karaván, v sterom je bilou 38 hajouov, od steri sze je nemcam poszrecsilo potopuili 32 hajouov punimi z blágom i bojnszkov skerjouv, stere vzejnoszt sze racsuna na 4 million dollárov. Tonnázse szo pa vszevkúper meli 200 jezér.

Szoldacsija náredi Rim-Berlin v Afriki, stere Rommel generális vodi, zse dalecs na egyiptomszkoj zemli nagányajo anglezse. Té Rommel generális, steroga ocsa je v Budapesti bio pri zdávanyi, z 10.000 europláni i 600 tankami tira v nájkvejszj vrocnsini racszkrnyene anglezse, ki rejszese prouti delti Nilusa. Zse je Szuez v nevarnoszti, Alexandrio szo pa od civílov zse vószpráznili.

Hónan Bálint dugolejtí kultuszminiszter je po 39 lejtnoj szluzsbi dojzabválo z té eszszí, ár kak znameniti zgodovínár i voditel národnoga muzeja sesé znánoszti szíveti. Nemeszto nyega je Szinyei-Merse Jenő dr. grátáto nouvi kultuszminiszter.

Filov bolgárszki miniszterelnök je zavolo známszlvénoga dela od naszega Kormányzójja „Korvin“ znák doubó. Pri toj prilíki Vecsér, bolgárszke novine od indasznega szároga bolgárszko-vogszkoga prijátselstva doszta píséjo.

Tórszki miniszterelnök je v ednoj szállódi náglo mrou.

Mericsno mlejnje de sze v pejnzej vóresávolo

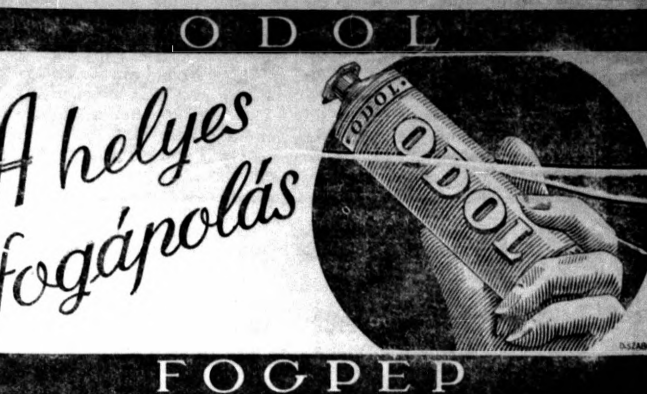
Po zrendelúvanyi miniszterszta vza preszkrbo sze za mlejnje psenice, szíta i kótszeresa vees neszmi mericsno v natúri vkraj vágati, nego more vszaki pomeláj mericsno v pejnzej vóresáji. Za mlejnje krúsznoga zrnja sze od vszaki 100 kg zaracsuna poprejk 3 P.30 filleroz. Od siroutanya sze pa plácsa 2 P.60 filleroz. Pri mlejnji sze 2% oca, pri siroutanyi pa 1% za prasenyé (porzás) lejko gorizacsuna.

Gda nej trbej 22% gecsmenovoga pouva dojdati?

Kak je znáno, sze more po mlátdívi od ovsza 30 %-ov, od gecsmena pa 22 %-ov namlácsenoga zrnja dojdati za odájo Hombáři. Od ovsza sze more celou túdi masinszki rész dojdati. V szluzsbeni novinaj je zdaj vóoznányeno, ka gecsmena nej trbej dojdati onomi, ki sze zavézse, da szkrmi 10 projnikov, steri do bár po 145 kg vágáli na szivo vágo. Za krmlejnje tej projnikov lejko vees szouzdíov sztopi vkúper. Gecsmen i ovesz za krmlejnje sze lejko kúpi sz pracícov, stereo dá vó nálorásia.

Belice szo drage grátale

Miniszterszta za národno preszkrbo je kilogramszko cejno belicam za 30 filleroz podražalo po cejlom orszáji. Tak do zdaj pútarje kg belic po 3 pengő 10 filleroz kúpuváli.

Szebasztopol

Preminoucsi esztrek sze na szvejtí na najveksi fészlung morja i szúhe zemle vóobeszili nemsko bandero. Cejlí széztvájszti dni je tekla bojna za Szebasztopol, ki je klúcs Csarnoga morja. Obá protivníka szta nájbougso szoldacsijo vrgla v tou bitko. Kak nemski, tak ruszszka komanda szta szí v tom táli na eszisztom bilé, ka pokecs rdécsa szoldacsija drzsi Szebasztopol, sze nemre zacsnoli velka vzhodna olenzíva. Té váras je bio nájkveksi szteber júzsnoaga tála ruszszkoga fronta, ár sze je tú vnozsno rezervé vszígádr lejko drszalo, stera je z Ukrajnov vréd nevarna bila za naso linjo, ka bi jo gdastécs lejko v hrbet napadnoli ruszi.

Krátki glászi

Veszéli glász. Nas vrejli domovincszar méltóságos Dobossy Elek tanügyí főtanácsos, vnúkec z indaszni cajtov po cejló okroglini dobro poznánoga pokojnoga inzsenera Dobossy Istvána z Rankovec szo napredúvái v V. placsilni klász. Té nas veren szgspoud ravnajo z vszejmi vucsitel-szkiimi soulemi z orszáji i sze szráca veszelimo tomi nyúvomi naprejdényi v eszszí.

Visziko prestímánye je dojslo ednoga naszega vrglo domovincszara, g. dr. Szerecz Imrea, ki sze je v Tro-povci naroudo. V preminoucem kédni ga je nájmre veszprémszki púsepik v Keszthelyi za apátplébános instalerao notri. Cejlá nyegva rodbna i vszi dományi tínszke lare sze tomi jáko radújejo i nyemi bozsi blagoszlov zselejo.

Gorijemánye diákov v szobocsi evang. Diacsíki dom. Gorí sze pozávajo sztarisje, ki za príszeszno szolszko leto namerávajo szvojo deco v Diacsíki dom datí, naj prosnye, napiszane na Voditelszto ev. Diacszoga doma, vložszjo do augusztusa 15-ga pri g. Kovács Istváni, Muraszombat. V prosnyi sze more napiszati réd vcsenyá i oponásanya. Voditelszto do augusztusa 25-ga naznani sztarisam od resítve goriszprímlenyá. Kesznej notridánye prosnye sze szamo te poszlúnejo, csi esce bo v internátusi prázno meszto.

Neszrecsa. V tork veesér je mocnsna grmlenca z vihérom slá od záhodna sztráni prouti nasemi járásí i sze je vees neszrecs zgoudíto. Nájbóle szlaszoztno prípelé sze je zgdouíto v Bodonci, gde je vdarilo v kúkeo hizse zidárszkgoga májsztra Porédos Istvána, gda je éte vszeokouli dobropoznáni májszter sztao v verándi pri szojej. Bliszg ga je po právom táli tejlá szézsagó i je nameszti mrtev grátáto. Poleg zsené i ednoga deteta za nyim szalúje sztríjce Porédos Jenő bodonszki kántorvucsitel. Pokojni je bio komaj 37 lejt sztar.

XII. Pius pápi je za nyegovo 25 lejtnico kak je pouzsztao púsepik, Serédi Jusztinián kardinál hercegprímás v iméni vogzszkoga katolicsaszta v piszmeno vszke nájboukce zselo. Pápa zdaj v zahválnom odgovori iz szráca zselaj, ka vogzszki orszáji naj oszlané mocsen csuárí i branitel krcszanszkgoga cslovecsaszta.

KIRÁLY SÖRFÖZDE R.T. NAGYKANIZSA. Érdekközönségben a Dreher-Hagenmacher Első Magyar Részvénytársaság R. T.-al, Budapest, Kőbánya. Telefon: Nagykanizsa 36. és 214.

Nas kormány je zrendelüavo, ka sze dühovniske pláce po vozszkom törvényi morejo zregulerati v oszlobodjeni žüznai kráčaj. Zrendelüvanye je preminouci csetrtek bilou razgláseno v szlúszbeni novínaj.

Na 1.000 pengöv strofa szo oszoudili Stürmer Frigyes baotosa v Budaloki, ár je kuncce drage odávavo, kak nyim je pa cejna bila.

POHISTVO v velkom odebéranyi szamo pri László Ignáci - Szombathely Erzsébet királyné utca 23., Telefon 191.

V Nemskom országi szo szamovolne dáre pobéráli po cejlom országi za rdécsi krízis. Vszvekküper szo nábrali 43.820.400 márk, ka prouti lanszkomi pobéranyi 28% ov vecs vözdáene.

Romániji je pri maturi v lesosnyem solszkom leti vszaksí strí diák bukno. Nájbole szo pa kapali vögrszki diácke, steri szo prízilieni hoditi v ciszte románszke solé.

Kerékpárok, alkatrészek, gummiáru nagy választékban Cséplő és gőzgép felszerelés Golyós csapágyak / Sport cikkek / Gyermekkoscsik Hoffher Schrantz mezőgazdasági gépek Stiván Ernő, Muraszombat

V Szabadki szo predelali cejli állomás za szeleznicó. Z delom szo zdaj szkoncsali i gotov állomás je Varga József miniszter za trstvo dao prejk szvojemi pozványí. Delo je kostalo 400.000 pengöv i ga je vecs szloto delavcov prejk vecs mejszcecov delalo.

V ceskom protektorátusi vszaksí od 15 lejt sztareji more od oblaszti vöposztávleno legitimávo z kejpom meli pri szebi, ka sze gdescecs lejko szpraviesu. Tou zrendelüvanye valú túdi za nemske pörgare.

Pálcsics Ferenc Nagykanizsa Anyaggyűjtő: Muraszombat, Rákóczi ut. Simon Emilné

Hercegovino szo odszloubodili od csetnikov. Horvacske novine doszta pisejo od várasov i vesznice, stere szo csetniki drszali za szvoje szkouz deszt mejszcecov. Tou je tisztí tao Hercegovine, steri je v szoszescsini z Montenegro. Té falat zemle je vkraj bio odrezani od szvetá i szo csetniki delali, ka szo scseli. Bilé szo vesznice, stere szo csetniki nikak nej mogli notrivzétí zavolo vizsike lege. Zdj szam hrvacski poglavár preglejtúje té kráje i je navzoucsi pri csiscsenyi. Doszta csetnikov je mrtvi, ranyeni i zgrábleni.

Za nase szlúszbenice i szlúszbenike rdécsoga krízisa je naprejszpiszana nouva uniforma, stera sze zvekséga tála glija z uniformov nasi pilotov, szamo ka je bole szúrkaszta. Rangí do sze vidli na rokávi.

Bulgária je za 12 milliárd lev masine i vszefelé drúgo skér pristelala v Nemskom országi. Túdi v Ameríki sparajo z benzínom. V 18 drszélaj, gde ne delajo benzina, szo lasznikom automobilov benzín od mejszcecsi 55 litrov znízszali na 18 litrov.

Falej sze lejko posilajo písma v Nemski ország od júliusa 1-ga naprej i kosta szamo telko, kak eti domá. Na navádno písma do 20 grammov sze zakeli 20 fillerszki stemplin, navádna kárta pa kosta 12 fill.

Prva kmécska soula na szvejtí

Ka szmo mi vougri dneszdén na taksoj vizsíkó sztubi kmécske znánoszti, sze v prvom táli mámo zaválíti kmécskim soulam, z sterimi je prepleteni vesz nas ország, gde sze nasa kmécska mladézen v kmetijszkoj znánoszti popolnoma vöosznovi i sze tak vörtvanye na pameten i zdrav fundament lejko posztávi. Vougri szo bili tak szrečni, ka nyim je goszpodin Boug zse za esasa kralice Márie Terézie dao tákséga csloveka-dühovnika, ki je v Szarvasi goriposztavo prvo kmécsko soulo na cejlom szvejtí, kama szo sze túdi iz zvünszki országoj hodili vesít vörtvát i je tak nyegva soula i imé po cejlom szvejtí znamenito grátalo.

Tou je bio Tessedik Sámuel, ki sze je pred 200 lejtmi naroudo v Albertini, Pest vármegye. Komaj je bio sztar 7 lejt, ka je oeso zgbó. Nyegova mati sze je z drouvov decov odszehlá v Pozsony, gde je toga bizsztróga i pamétnoga deeska dála solárvái. Visste solé je v Debreceni szpunyávo i szledí v Erlangen i Nemskom országi, Peski je bio v Jeni, Lipesi i Berlini. Vszepovszédi je z adonéimí ocsáimí hodo, glédao, studéno grúntne i pobódeliszke prilíke, znánoszti sze je praktiesno szpounyávo i techniesno naprejtéjnye szí je na lét meszta szorekledno.

Vszé tou vidécske szo je v nyegovoj pléméníto dúsi szamo edna míszvo porodíla, da vesz szvoj zstiek more advávti naprejtéjnyí vesznice. Gda je domou prstov, je nápléje v Pozsony bio kak vusitel, 1797-ga leta szo ga v Szarvasi posztavítí za dühovnika, pouleg steroja je túdi vusiteliszko szlúszbo szpunyávo. V tisztom esaszí je esese národ zasztányeni bio v compánijí vorváci málo ríznemnyá kázno za vesenyé. Celou sztareji lúdje szo nika nej scseli eszuti od nyegova vesenyá i kárvanya, pa szo nyemi vcsarkat polena metali pod noze, kak tou zse navádno májo taksi szebé vizsíkó stímajouesti veski modri sie Ali Tessedik je nej vceago. Mladézen je nábrávo vkuper i tiszte je vesio. Bio je praktiesno vusitel i je vszo znánoszti v praktiesnoj formi dao zapopadnóti szvojim vucsenikom.

TELEPES RÁDIÓKAT Nemezc János MURASZOMBAT

EDNA VELKA KOMPLETNA PRESA je kodaji. HORVATH LAJOS, ÓRFALU 31. (Dankovci).

BENKÓ JÓZSEF HUSÁRU és KONZERVGYÁR MURASZOMBAT TELEFON: 8 és 80 Sürgöny: Benkó Muraszombat / Postatakarékpénztári cseksz. 74009

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 7 P. HIRDETÉSI ÁRAK: 1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér. Főszerkesztő: HARTNER NÁNDOR Szerkeszti: ifj. SZÁSZ ERNŐ MEGJELNIK MINDEN PÉNTEKEN. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Telefonszám 71. Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza. Julius 17. - Péntek. ÁRA 16 fillér.

Meddig még?

Darázsészket bolygatótt meg a Muraszombat és Vidéke mult száma, de a Muravidék magyar és vend lakosságának a szlovén törekvésekkel való szilárd szembeállítása megnyugvást hozott. Magyar, vagy vend áruhás szláv körökben tajtékznak a „Mégis elnek vendek...” című cikk miatt, vend-magyar körökben örülnek a pánszláv célok nyílt leleplezésének. A közvélemény itelt. A szláv erelmük nevelten levelek küldésével tombolják ki magukat, a vend-magyarok számos aláírással ellátott cikkük közlést kérik tőlünk. Állástoglalásunk félreérthetetlen volt, nincs szükségünk érveink újabb alátámasztására. Mégis szivesen közöljük alább sorokat, mert azok a 22 éven át elnyomott magyar-vend lélek mélyéről fakadnak és a vendek kívánságait tolmácsolják. Mielőtt azonban átadnánk nekik a szót, meg szeretnénk valamit elmondani. A szláv propaganda kipellengetése természetesen a Muravidék iskolázott rétegében verte a legnagyobb hullámgyűrűket. Állástoglalásra azonban nem csak a szellemi munkát végző réteg hivatott, hanem elsősorban a muravidéki földet megműködő nagy gazdatiszadalom. Az ő ereszki határoza meg, hogy kúhez tartozik a vendég, lelkük megnyilatkozása ellen nincs leleplezés! Es állást foglaltak ok is. Sajátjuknak ezik a Muraszombat és Vidéke megnyilatkozását. Bizonyíték erre, hogy a cikk megjelenése után négy nappal egy kis vend községből, Sándorvölgyről Barber Ferenc aláírásával 20 új előzött névsora érkezett kiadóhivatalunkba. Ezzel szemben viszont egyetlen muravidéki vend sem mondta le előzetesét a cikk megjelenése után. (A szerk.)

OTI kölcsön községházak építésére, belügyminiszteri segély ovodák fellesztésére és létesítésére a muraszombati járásban

Kuzmán és Perestón lehetőleg őszig megépítik a jegyzői lakot. A muraszombati járás két határszéli körgyözségi székhelyén, Kuzmán és Perestón mindeztideig nincs megfelelő jegyzői lak. A jegyzői lakokat a körgyözségek saját erejükből nem tudták volna felépíteni, ezért kölcsön kérése látszott szükségesnek. A községek képviselőtestületei határozatot hoztak, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézetlől kérnek kölcsönt. A határozathoz hozzájárult Vas vármegye törvényhatósága a 13-án tartott gyűlésén, a belügyminiszter pedig már előzetesen jóváhagyta a kölcsön felvételét. Egyben dr. Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter leiratban felhívta az Országos Társadalombiztosító Intézetet, hogy 40.000 pengő kölcsönt fog nyújtani. A kölcsönökét évi 5.5% kamat és 50 féléves törlesztésű idő mellett folyósítják. A belügyminiszter előzetes jóváhagyása lehetővé teszi, hogy az építkezéseket haladék nélkül megkezdjék. Ezért az illetékes hatóságok kiírták az építési vállalkozók részére a pályázatot, amely a legrövidebb időn belül lejár és a pályázatok ügyében hozandó döntés után azonnal megkezdődhetnek a munkálatok. Ugy szántanok illetékes helyen, hogy amennyiben mostoha időjárás ezt nem akadályozza meg, őszre már áll is a két jegyzői lak és a hivatalok beköltözhetnek a községházára. Perestón a katolikus egyházközség a plebánia lakkal szemben igen szép telket adott községháza építésére. Kuzmán szintén nagyon megfelelő telket kedvezményesen áron bocsátanak rendelkezésre. Itt említtük meg, hogy Vas megyében Perestón és Kuzmán kívül összesen csak két község kapott hasonló OTI kölcsönt.

Vashidegkut község 21.000 pengőt kapott ovoda építésére

A német határszélén fekvő nagy Vashidegkut községnek ovodára van szüksége, aminek a létesítéséért a helyi hatóságok már régebben lépéseket tettek. A ovoda létesítésének ügye most döntő állomáshoz érkezett, amennyiben a belügyminiszter elhatározta, hogy ovoda épület emelésére 21.000 pengő segélyt. minden további intézkedés bevárása nélkül, haladéktalanul kezdjen tárgyalásokat Perestó és Kuzma községekkel a községháza építkezésekre nyújtandó kölcsönök ügyében. Értesülésünk szerint a községháza építésére az OTI bányanyugbérbiztosítási alapja térébe Perestó községnek 50.000 pengő, Kuzma községnek pedig 21.000 pengő segélyt.

A községegyesítésekkel kapcsolatos kéréseket megvizsgálja a járás főszolgabírája

A muraszombati járás 112 községből községegyesítésekkel 76 községet csináltak a tavalyi közigazgatási újjárendezés során. Néhány község új helyzetével nincs megelégedve és községek panasza méltányos. Ezért a muraszombati járás főszolgabírája megvizsgálja az összes panaszokat és szükség esetén változtatások eszközésére tesz javaslatot. A községegyesítések ügyében csütörtökön kiszállt a főszolgabíró és Mátyásdomb-Ottóháza községek egyesítésének ügyét vizsgálta meg. Különállást, vagy más községhez való csatolást kért. Tekintettel arra, hogy a községek egyesítését annakidején napok alatt kellett megcsinálni, lehet, hogy egyes községek panaszát a bácskai szerbek is évszázadokon át küzdötték a közös célért. Az ujvidéki tisztogatási műveletet azonban messze túlmentek azon a vonalon, amelyek szükségessé lettek volna a lakosság biztonságának megóvásához. Kállay Miklós miniszterelnök nyomban válaszolt a felszólalásra. Elmondotta, hogy a tél folyamán szerb partizánok szivárogtak be a Délvidékre, akik a bácskában lakó szerbek egy részének segítségével terrorcselekmé-

Beszámolt a miniszterelnök a januári bácskai tisztogatásról

Beszivárgott szerb kommunista partizánok akarták lángrollobbantani a Délvidéket. A képviselőház ülésén Popovics Milán délvidéki képviselő szóvalatott a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatban a nemrég lefolyt bácskai eseményeket. Hangoztatta, hogy a délvidéki nemzetiségek életbevágóan fontos érdeke, hogy az egyetértést megtalálják a magyar néppel, amelynek oldalán a bácskai szerbek is évszázadokon át küzdöttek a közös célért. Az ujvidéki tisztogatási műveletet azonban messze túlmentek azon a vonalon, amelyek szükségessé lettek volna a lakosság biztonságának megóvásához. Kállay Miklós miniszterelnök nyomban válaszolt a felszólalásra. Elmondotta, hogy a tél folyamán szerb partizánok szivárogtak be a Délvidékre, akik a bácskában lakó szerbek egy részének segítségével terrorcselekmé-